

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	40527
Nom	Aprenentatge i ensenyament de la llengua i la literatura catalanes (valencianes)
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	16.0
Curs acadèmic	2024 - 2025

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2024 - M.U. Prof.Educa.Secu	Facultat de Magisteri	1	Anual

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2024 - M.U. Prof.Educa.Secu	35 - Aprenentatge i ensenyament de la llengua i literatura catalana(valenciana)	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
GARCIA RAFFI, JOSEP V.	80 - Didàctica de la Llengua i la Literatura
MINGUEZ LOPEZ, XAVIER	80 - Didàctica de la Llengua i la Literatura
RODRIGO SEGURA, FRANCESC JOSEP	80 - Didàctica de la Llengua i la Literatura

RESUM

La matèria pretén facilitar a cada estudiant l'adquisició de coneixements relatius a l'ensenyament de la llengua i la literatura catalanes en educació secundària. La matèria es dividirà en tres grans blocs:

1. El bloc A tracta dels fonaments teòrics i metodològics de la didàctica de la llengua i la literatura i la seua aplicació als currículums de secundària. A més, tractarem els aspectes referits a la planificació de les competències específiques literàries i lingüístiques tot tenint en compte els diversos itineraris i partint de les diferents concrecions curriculars i línies pedagògiques dels centres.

2. Al bloc B revisem els conceptes bàsics de l'educació lingüística, com ara la competència lingüística i comunicativa o els enfocaments metodològics de l'ensenyament de llengües. D'altra banda realitzarem un recorregut pels recursos i estratègies pròpies de l'ensenyament de les habilitats lingüístiques en Educació Secundària.

3. Al bloc C tractarem els conceptes bàsics de l'educació literària, com ara la competència lectoliterària i els enfocaments metodològics de l'ensenyament de la literatura. D'altra banda, realitzarem un recorregut pels recursos i estratègies pròpies de l'educació literària, així com per altres discursos artístics presents en el currículum de secundària.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Els coneixements previs necessaris són els propis d'un titulat o titulada d'àrees com la filologia, ciències de la comunicació o les humanitats, amb atenció especial a la competència literària, lingüística i comunicativa que qualsevol docent de valencià d'Educació Secundària ha de posseir.

2024 - M.U. Prof.Educa.Secu

- Conèixer els continguts curriculars de les matèries relatives a l'especialització docent corresponent, així com el cos de coneixements didàctics sobre els processos d'ensenyament i aprenentatge respectius. Per a la formació professional s'inclourà el coneixement de les respectives professions.
- Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament i aprenentatge potenciant processos educatius que facilitin l'adquisició de les competències pròpies dels respectius ensenyaments, atenent al nivell i formació prèvia dels / de les estudiants així com l'orientació dels mateixos, tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.
- Buscar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la en els processos d'ensenyament i aprenentatge en les matèries pròpies de l'especialització cursada.
- Concretar el currículum que es vaja a implantar en un centre docent participant en la planificació col·lectiva d'aquest; desenvolupar i aplicar metodologies didàctiques tant grupals com personalitzades, adaptades a la diversitat de l'alumnat.
- Dissenyar i desenvolupar espais d'aprenentatge posant una atenció especial en l'equitat, l'educació emocional i en valors, la igualtat de drets i oportunitats entre homes i dones, la formació ciutadana i el respecte dels drets humans que faciliten la vida en societat, la presa de decisions i la construcció d'un futur sostenible
- Adquirir estratègies per estimular l'esforç de l'estudiant i promoure'n la capacitat per aprendre per si mateix i amb altres, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que faciliten l'autonomia, la confiança i iniciativa personals.

- Conèixer els processos d'interacció i de comunicació a l'aula, dominar destreses i habilitats socials necessàries per fomentar l'aprenentatge i la convivència a l'aula, i abordar problemes de disciplina i resolució de conflictes.
- Dissenyar i realitzar activitats formals i no formals que contribuïsquen a fer del centre un lloc de participació i cultura en l'entorn on estiga situat; desenvolupar les funcions de tutoria i d'orientació de l'alumnat de l'etapa o àrea corresponent, de manera col·laborativa i coordinada; participar en l'avaluació, la investigació i la innovació dels processos d'ensenyament i aprenentatge.
- Conèixer la normativa i l'organització institucional del sistema educatiu i models de millora de la qualitat amb aplicació als centres d'ensenyament.
- Informar i assessorar les famílies sobre el procés d'ensenyament i aprenentatge i sobre l'orientació personal, acadèmica i professional dels fills.
- Adquirir els coneixements i les estratègies per poder programar les àrees, les matèries i els mòduls que tinguen encomanats.
- Dominar estratègies i procediments d'avaluació del procés d'aprenentatge de l'alumnat, així com de l'avaluació dels processos d'ensenyament.
- Conèixer els procediments de tutoria de l'alumnat, direcció i orientació del seu aprenentatge i suport en el seu procés educatiu.
- Conèixer les estratègies i els programes generals d'orientació educativa, acadèmica i professional de l'alumnat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Treballar en equip i amb equips, i desenvolupar actituds de participació i de col·laboració com a membre actiu de la comunitat educativa.
- Generar propostes innovadores i competitives en l'activitat professional i en la recerca educativa.
- Comunicar-se de manera efectiva tant de manera verbal com no verbal.
- Fer un ús eficaç i integrat de les tecnologies de la informació i de la comunicació.

En finalitzar la matèria l'estudiant ha de ser capaç de:

- Conèixer la història i l'epistemologia de les teories lingüístiques i literàries, la construcció del coneixement lingüístic i literari i la seua relació amb l'educació literària i lingüística.
- Conèixer el currículum de llengua i literatura catalanes en educació secundària i el seu valor formatiu i cultural.
- Aprofundir i reformular els continguts actitudinals, procedimentals i conceptuals de llengua i literatura catalanes en el context del currículum de secundària, així com contemplar el seu interès i rellevància i les seues implicacions en els diferents àmbits.
- Comprendre i considerar la transversalitat en l'educació lingüística i literària.
- Aplicar l'ensenyament de la llengua i literatura catalanes a la construcció social i cultural, amb atenció especial a la nostra situació sociolingüística i a les actituds lingüístiques.
- Prendre consciència de la tasca del professor de llengua i literatura catalanes en Educació Secundària.
- Adquirir criteris de selecció i d'elaboració de materials educatius de llengua i literatura catalanes.
- Conèixer els desenvolupaments teoricopràctics dels processos d'ensenyament i aprenentatge lingüístics i literaris.
- Integrar la formació en comunicació audiovisual i multimèdia en els processos d'ensenyament i d'aprenentatge relatius a l'educació lingüística i literària.
- Buscar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la en els processos d'ensenyament i aprenentatge en la llengua i la literatura catalanes.
- Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament i aprenentatge potenciant processos educatius que faciliten l'adquisició de les competències comunicatives i literàries, atenent el nivell i la formació prèvies de l'estudiantat així com l'orientació d'aquests, tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.
- Saber aplicar els coneixements adquirits i ser capaços de resoldre problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb l'educació lingüística i literària.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Bloc A

1. L'aprenentatge en l'àrea de llengua i literatura en educació secundària i ensenyaments especialitzats.
2. Fonaments teòrics i metodològics de la didàctica de la llengua i la literatura.
3. El disseny curricular de llengua i literatura en Secundària i ensenyaments especialitzats.
4. La planificació en l'aula de llengua i literatura: situacions d'aprenentatge.
5. L'avaluació dels continguts lingüístics i literaris.

2. Bloc B

1. Bases de l'educació lingüística i comunicativa.
2. L'ensenyament i l'aprenentatge de la llengua oral.
3. L'ensenyament i l'aprenentatge de la llengua escrita.
4. L'educació lingüística i la reflexió gramatical.
5. Les TIC i l'educació lingüística i comunicativa.

3. Bloc C

1. Bases de l'educació literària.
2. L'educació literària a l'ensenyament secundari.
3. El discurs literari i altres discursos artístics.
4. Les TIC i l'educació literària.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	128,00	100
Elaboració de treballs individuals	100,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	88,00	0
Preparació de classes de teoria	84,00	0
TOTAL	400,00	

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia docent de l'assignatura *Aprenentatge i ensenyament de la llengua i la literatura catalanes* consisteix a utilitzar tècniques expositives i participatives en les quals es fomenta la utilització de recursos que permeten establir interaccions amb l'alumnat. La comprensió dels continguts unida a les activitats formatives previstes vol promoure el desenvolupament de les competències que s'han d'assolir. L'estil d'ensenyament parteix de la voluntat de comunicació amb cada discent i amb tot el grup, comptant que l'aula es transforme en el recurs que permeti assolir els objectius de l'assignatura.

AVALUACIÓ

L'avaluació serà contínua i global, tindrà caràcter orientador i formatiu, i analitzarà els processos d'aprenentatge individual i col·lectiu. La qualificació, representació última del procés d'avaluació, és reflex de l'aprenentatge individual, entés no solament com l'adquisició de coneixements, sinó com un procés relacionat fonamentalment amb transformacions personals de les i dels estudiants en trobar-se amb situacions que exigeixen desenvolupar noves habilitats i capacitats de comprensió i raonament.

La informació per a evidenciar l'aprenentatge serà recollida, principalment, mitjançant:

- Assistència i participació en un 80% de les sessions presencials i lliurament de les activitats plantejades en aquestes. Aquesta participació serà indispensable per a superar els diferents continguts de l'assignatura. La normativa del màster determina el seu caràcter presencial, per la qual cosa és obligatòria l'assistència a les activitats lectives que es proposen en aquesta assignatura.
- Proves i tasques orals i escrites per a la valoració dels continguts teoricopràctics, autoavaluació i lliurament de treballs individuals i grupals.

L'alumnat que no assistisca a classe tindrà dret a examinar-se amb una prova final globalitzadora del conjunt de la matèria. No serà recuperable l'assistència, la participació activa i les activitats d'aula.

En les proves i treballs orals i escrits es tindrà en compte la presentació adequada per a un futur professor/-a, així com la correcció ortogràfica, lèxica i gramatical, i els aspectes referits a l'adequació, la coherència i la cohesió del text. L'alumnat ha de demostrar una competència lingüística i comunicativa, tant oral com escrita, en la llengua en què s'imparteix l'assignatura corresponent al nivell C1 del Marc Europeu Comú de Referència per a les Llengües.

D'altra banda, no suposarà un valor afegit la utilització de recursos professionals i/o d'Intel·ligència Artificial (IA) en l'elaboració de les tasques i treballs. El plagi o l'ús indegut d'eines d'intel·ligència artificials podrà ser sancionat d'acord amb l'article 15 del reglament d'avaluació i qualificació de la Universitat de València.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Amo Sánchez-Fortún, José Manuel de (ed.) (2021). La lectura y la escritura como prácticas sociales en la cultura digital, Tirant Humanidades.
- Ballester, J. (2015). La formación lectora y literaria, Graó.
- Ballester J. i Ibarra, N. (coords). (2020). Entre la lectura, la escritura y la educación, Narcea.
- Bordons, G. - Díaz-Plaja, A. (coord.) (2004): Ensenyar literatura a secundària: formant lectors crítics, motivats i cultes, Graó.
- Camps, Anna (coord.)(2011). Didàctica de la Llengua catalana i literatura, Graó.
- Camps, Anna - Ferrer, Montse (coords.) (2000): Gramàtica a l'aula, Graó.
- Lluch, G. (2018). La lectura entre el paper i les pantalles, Eumo.
- López Río, J. (2015). Reflexions al voltant del valencià a l'escola. Aula de lletres valencianes, 5, 251-270
- Patricia, A. (2012). The Disciplined Reading and Learning Research Laboratory Reading Into the Future. Competence for the 21st Century, Educational Psychologist, 47:4, 259-280.

- Rodríguez, Carmen i Manresa, Mireia (2022) (eds.), Planificación didáctica en lengua y literatura, Artículos 94, Graó.

Complementàries

- AADD (2024). Els aprenentatges lingüístics i literaris. 30 anys d'Articles. Artículos de didáctica e la llengua i la literatura, 100.
- Alonso Valido, V. (2022). Cómo elaborar situaciones de aprendizaje en el marco de la LOMLOE. Independently Published.
- Camps, Anna - Soler, Isabel et alii (2007). Llegir, Artículos de didáctica de la llengua i de la literatura, 41 (Gener, Febrer, Març 2007).
- Camps, Anna (comp.) (2003). Secuencias didácticas para aprender a escribir, Graó.
- Correro, Cristina i Portell, Joan (2023). Lectures que fan lectors. Leducació literària d'infants i joves, Eumo.
- Cassany, Daniel (1993). Reparar l'escriptura: Didáctica de la correcció de l'escrit, Graó.
- Cassany, Daniel (2023). Metáforas sospechosas. Charlas mestizas sobre la escritura, Cuadernos Anagrama.
- Elizondo Carmona, Coral (2020). Ámbitos para el aprendizaje. Una propuesta interdisciplinar. Octaedro.
- Jover, Guadalupe (2007). Un món per llegir: educació, adolescents i literatura, Associació de Mestres Rosa Sensat.
- Romkera-Círia, M. I Bueno-Alastuey, M.C. (coords.). (2022) Didáctica de la llengua, multimodalidad y Nuevos entornos de aprendizaje. Graó.